

<p>ТОВ „Стандарт-Рейтинг” (Україна) 04071, Україна, м. Київ, вул. Верхній Вал, 4-А тел. +38 /044/ 383-59-64 факс +38 /044/ 383-27-50</p> <p>http://standard-rating.biz</p>		<p>Standard-Rating (Ukraine) LLC 04071, Ukraine, Kyiv, Verkhniy Val 4-A St. tel. +38 /044/ 383-59-64 fax +38 /044/ 383-27-50</p> <p>http://standard-rating.biz</p>
---	--	---

1 вересня 2017 року

 «ЗАТВЕРДЖУЮ»
Андрій НІКІТІН,
 канд. екон. наук, доцент
 Директор ТОВ «РА «Стандарт-Рейтинг»

ПОЛОЖЕННЯ

про політику та процедури, призначені для ідентифікації, управління та розкриття інформації стосовно будь-яких конфліктів інтересів

(розроблене у відповідності до вимог Рішення НКЦПФР № 607 від 10.08.2017 р.
«Про затвердження Положення про порядок проведення конкурсу
з визначення уповноважених рейтингових агентств та порядок ведення
Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств»)

1. Основні положення

- 1.1. Мета — цей документ встановлює правила організації та процедури рейтингового агентства для забезпечення ідентифікації та управління розкриттям інформації для уникнення конфлікту інтересів, посилення цілісності, прозорості, відповідальності, належного управління та надійності рейтингової діяльності, підвищення якості присвоєних рейтингів для досягнення високого рівня захисту користувачів рейтингів.
- 1.2. Положення визначає основні заходи, спрямовані на ідентифікацію, управління і розкриття (у відповідних випадках) будь-якого існуючого або потенційного конфлікту інтересів, який може вплинути на Методологію і Рейтингові дії, здійснювані Рейтинговим агентством (далі — РА) або на професійне судження окремих працівників РА, що мають вплив при присвоєнні кредитних рейтингів або прогнозів за Кредитними рейтингами.
- 1.3. РА вживає всіх необхідних заходів щодо недопущення впливу на Кредитні рейтинги і прогнози за Кредитним рейтингу існуючого або потенційного конфлікту інтересів РА, його засновників, рейтингових аналітиків, інших працівників РА і осіб, які здійснюють над ним контроль або мають на нього значний вплив.

2. Терміни та визначення

- 2.1. РА — Рейтингове Агентство.
- 2.2. *Рейтинговий комітет (РК)* — група рейтингових аналітиків, включаючи Голову рейтингового комітету, яка приймає рішення щодо рейтингових дій, створюється для прийняття рішень про рейтингові дії. РК покликаний забезпечити незалежність і об'єктивність у привласненні оцінок об'єктів рейтингування. Рейтинговий комітет є найважливішим механізмом в процесі присвоєння рейтингів, що гарантує неупередженість оцінки аналітиків, контроль якості підготовки оцінок і відсутність тиску на думку аналітиків з боку.
- 2.3. *Ведучий рейтинговий аналітик* — рейтинговий аналітик, основні обов'язки якого включають в себе

взаємодію з представником юридичної особи, що перебуває в процесі рейтингування, підготовку документів і пропозицій для Рейтингового комітету щодо кредитного рейтингу клієнта.

2.4. *Додаткові послуги* — послуги, що додатково надаються РА на платній основі, але не пов'язані з наданням послуг із присвоєння/оновлення кредитних рейтингів.

2.5. *Конфіденційна інформація* — будь-яка інформація, яка не має загального поширення, в тому числі: (1) інформація непублічного характеру, передана контрагентами для здійснення рейтингових дій в рамках укладених договорів; (2) істотна непублічна інформація, отримана з будь-якого джерела; (3) деталі і плани здійснення конкретних рейтингових дій; (4) не публічні прес-релізи щодо рейтингових дій, не публічні дослідження та прогнози; (5) непублічна інформація, що стосується процесу роботи рейтингового комітету; (6) деталі договорів з контрагентами про надання рейтингових та інших послуг; (7) внутрішня непублічна фінансова інформація; (8) стратегія розвитку, опис внутрішніх бізнес-процесів та інші ноу-хау РА; (9) персональні дані працівників РА і працівників компаній-контрагентів.

2.6. *Конфлікт інтересів* — ситуація, при якій особиста зацікавленість (пряма або непряма) РА, його акціонерів, рейтингових аналітиків, інших працівників РА і осіб, які здійснюють над ним контроль або роблять на нього значний вплив, може негативно вплинути на незалежність або об'єктивність висновків РА, в т. ч. при присвоєнні кредитних рейтингів або прогнозів за кредитними рейтингами, а також спричинити інші негативні наслідки для РА, працівників РА і (або) рейтингованих ними осіб.

2.7. *Кредитний рейтинг* — це думка РА про здатність рейтингованих осіб виконувати прийняті на себе фінансові зобов'язання (кредитоспроможність, фінансова надійність, фінансова стійкість) і (або) про кредитний ризик його окремих фінансових зобов'язань або фінансових інструментів, виражене з використанням рейтингової категорії.

2.8. *Методологія* — документ РА, що визначає принципи та методи аналізу кількісних і якісних факторів, застосування моделей і ключових рейтингових припущень, на підставі яких приймається рішення про рейтингову дію.

2.9. *Рейтинговий аналітик* — працівник РА, який здійснює аналітичні функції, необхідні для здійснення рейтингових дій.

2.10. *Рейтингова дія* — будь-яка з перерахованих подій, створена РА у відношенні кредитного рейтингу або прогнозу за кредитним рейтингом: присвоєння, поновлення, призупинення або відкликання рейтингу.

2.11. *Рейтингова діяльність* — професійна діяльність, здійснювана на постійній основі, що складається в сукупності з підготовки, присвоєння, поновлення, призупинення та відкликання кредитних рейтингів і прогнозів по кредитним рейтингам на основі аналізу інформації відповідно до методології і супроводжується поширенням інформації про присвоєні кредитні рейтинги та їх прогнози будь-яким способом, що забезпечує доступ до неї необмеженого кола осіб.

2.12. *Рейтинговий процес* — сукупність операцій, зроблених в рамках забезпечення рейтинговою діяльністю, в тому числі: відбір і призначення рейтингових аналітиків на виконання рейтингового аналізу, здійснення рейтингового аналізу, проведення рейтингового комітету і прийняття ним рішення про здійснення рейтингових дій, взаємодія з рейтингуємою особою/емітентом або його представниками і публікація рейтингового звіту або пресс-релізу про оновлення кредитного рейтингу.

2.13. *Рейтингуєма особа* — юридична особа, яка здатна виконувати прийняті на себе фінансові зобов'язання (кредитоспроможність, фінансова надійність, фінансова стійкість) та оцінена шляхом присвоєння кредитного рейтингу.

3. Заходи та процедури, спрямовані на управління конфліктами інтересів

3.1. Заходи з ідентифікації і запобіганню конфліктів інтересів при здійсненні рейтингової діяльності:

3.1.1. Не допускається присвоєння кредитного рейтингу або прогнозу за кредитним рейтингом за наявності наступних обставин:

- а) рейтингуєма особа є особою, яка здійснює контроль над діяльністю РА або має значний вплив на нього;
- б) особа, яка здійснює контроль над діяльністю РА або має значний вплив на нього, здійснює контроль над діяльністю рейтингуємих осіб або значно впливає на них;
- в) РА є особою, яка здійснює контроль над діяльністю рейтингуємих осіб або має значний вплив на них;
- г) РА прямо або опосередковано володіє фінансовими інструментами або іншим майном рейтингуємих осіб;

д) рейтингуємі особи є кредиторами РА в обсязі більш, ніж 10% від балансової вартості активів РА або особою, яка здійснює контроль над кредитором або має на нього значний вплив;

е) засновник (акціонер, учасник) РА, що володіє 10 і більше відсотками голосів, що припадають на голосуючі акції (частки), що складають статутний капітал РА, або має інший майновий інтерес щодо рейтингуємих осіб; входить до складу органів управління рейтингуємих осіб або осіб, що здійснюють над ним контроль або мають на нього значний вплив.

3.1.2. Працівник РА не може прямо або опосередковано брати участь в процесі присвоєння кредитного рейтингу або прогнозу за кредитним рейтингом або будь-як впливати на цей процес у випадках володіння ЦП, зазначених в розділі 6.

3.1.3. Рейтинговим аналітикам, їх дітям і подружжю, а також підконтрольним їм юридичним особам заборонено інвестувати або здійснювати операції з ЦП осіб за профілем діяльності рейтингового аналітика, незалежно від того, чи є цей емітент або ЦП об'єктом рейтингових дій на момент здійснення операції і чи є в наявності у емітента (або Цінним паперу) кредитний рейтинг РА.

3.1.4. Рейтинговий аналітик не може брати участь в процесі присвоєння кредитного рейтингу або прогнозу за кредитним рейтингом або мати будь-який вплив на цей процес, в разі якщо він перебував у трудових або ділових відносинах з рейтингуємою особою протягом одного календарного року до дати здійснення рейтингової дії.

3.1.5. Рейтинговий аналітик не може брати участь в процесі присвоєння кредитного рейтингу або прогнозу за кредитним рейтингом або мати будь-який вплив на цей процес, в разі якщо він є близьким родичем (батьком, братом, сестрою, дитиною), а також чоловіком, батьком або дитиною дружина працівника рейтингуємої особи або особи, яка здійснює над ним контроль або має на нього значний вплив, що може привести до конфлікту інтересів.

3.1.6. Причиною виникнення конфлікту інтересів при здійсненні рейтингової діяльності також можуть бути особисті взаємини у рейтингових аналітиків та інших працівників РА, здатних вплинути на процес присвоєння кредитних рейтингів або прогнозів по кредитних рейтингах (наприклад, з працівником рейтингуємої особи, емітента, андерайтера, засновником іншої компанії, яка надає послуги і які мають ознаки рейтингових).

3.1.7. Працівник, який має інформацію про наявність у нього обставин, зазначених у пп. 3.1.2–3.1.6 цього Положення, зобов'язаний: (1) довести наявну у нього інформацію до свого керівника; (2) припинити участь в процесі присвоєння кредитного рейтингу або надавати будь-який вплив на цей процес, якщо наявний у нього конфлікт інтересів був визнаний як неприйнятний.

3.1.8. РА забезпечує процедуру ротації (зміни провідних рейтингових аналітиків, які беруть участь в підготовці кредитного рейтингу і (або) прогнозу за кредитним рейтингом відносно одного об'єкта рейтингування).

4. Процедури прийняття рішень по рейтинговим діям

4.1. Рішення по рейтинговим діям приймаються групою рейтингових аналітиків (рейтинговий комітетом).

4.2. Формування рейтингового комітету проводиться з урахуванням вимог по відсутності фактичного або потенційного конфліктів інтересів у членів РК щодо об'єкта рейтингування, розглянутого на засіданні рейтингового комітету. Контроль за відсутністю у членів рейтингового комітету фактичного або потенційного конфліктів інтересів покладається на голову рейтингового комітету.

4.3. Опис компетенцій, функцій, порядку формування складу рейтингового комітету і його роботи, прав і обов'язків його членів, а також оскарження його рішень міститься в «Положенні про рейтингове комітет», яке є внутрішнім документом РА.

5. Забезпечення незалежності роботи рейтингових аналітиків

5.1. Рейтингові аналітики РА відокремлені організаційно і технологічно від засновників (акціонерів, учасників), органів управління РА, дочірніх структур РА, а також всіх інших підрозділів РА, включаючи підрозділи і працівників, відповідальних за рекламу, залучення клієнтів та укладання договорів про здійсненні рейтингових дій.

5.2. Працівники РА, які беруть участь в рейтингових діях або іншим чином впливають на процес присвоєння кредитних рейтингів, не можуть одночасно бути залучені в процес взаємодії з

рейтингуємими особами, емітентами, організаторами розміщень або їх представниками (а також афілійованими з ними особами) з питань реклами, залучення нових клієнтів та укладання договорів про здійснення рейтингових дій, ведення переговорів або обговорення питань оплати рейтингових послуг.

5.3. Для врегулювання окремих конфліктних ситуацій з клієнтами можливо одноразове залучення керівництва рейтингових аналітиків з боку керівництва підрозділу чи РА, який здійснює взаємодію з клієнтами з метою недопущення конфлікту інтересів.

5.4. Оплата праці рейтингових аналітиків, в тому числі голови рейтингового комітету, не залежить від розміру доходу РА, отриманого від рейтингуємих осіб або особи, яка здійснює над ним контроль або має на нього значний вплив.

5.5. Рейтинговий аналітик не має права володіти акціями (частками) у статутному капіталі РА.

6. Обмеження на операції з цінними паперами

6.1. На працівників РА поширюються заборони, обмеження та вимоги до розкриття інформації, що стосуються здійснення операцій з цінними паперами. Всі працівники РА повинні дотримуватися даних вимог для запобігання виникнення конфліктів інтересів.

7. Управління конфліктами інтересів при наданні додаткових послуг

7.1. РА надає Додаткові послуги, тільки якщо це не створює конфлікту інтересів в процесі рейтингової діяльності.

7.2. Склад і порядок надання РА обирає самостійно.

8. Забезпечення конфіденційності інформації

8.1. Для запобігання виникненню конфліктів інтересів, працівники РА, що мають доступ до конфіденційною інформації, не мають права використовувати або передавати її іншим особам, в т.ч. які є працівниками РА, з метою здійснення операцій з цінними паперами, а також з іншою метою, не пов'язаною із їх посадовими обов'язками.

9. Робота за сумісництвом та зовнішня занятість

9.1. Рейтинговий аналітик не має права обіймати посади в органах управління рейтингуємих осіб або осіб, що здійснюють над ним контроль або мають на нього значний вплив, протягом шести місяців з моменту здійснення останнього за термінами рейтингового дії щодо об'єкта рейтингу, в якому він брав участь в якості провідного рейтингового аналітика.

9.2. Для запобігання конфліктам інтересів працівники РА не можуть поєднувати роботу в РА з будь-якої зовнішньої зайнятстю, здатної створити поточний або потенційний конфлікт інтересів з їх обов'язками в рамках роботи в РА.

9.3. Працівники РА, (1) бажаючи поєднувати роботу в РА з іншою діяльністю, що не створює конфлікту інтересів з їх поточною діяльністю (наприклад, наукова діяльність), (2) планують отримувати будь-які зовнішні винагороди (на разової або постійній основі), наприклад винагороду за, наукові гранти, гонорари за книги і т. п., зобов'язані отримати на це дозвіл директора РА.

10. Політика РА щодо подарунків та участі у заходах

10.1. Рейтинговим аналітикам, працівникам, відповідальним за розвиток бізнесу і забезпечення операційних питань функціонування РА, незалежно від їх посади, забороняється просити (вимагати) або отримувати від юридичних осіб (або їх представників), з якими РА знаходиться або може потенційно перебувати в ділових відносинах на предмет діяльності з присвоєння кредитних рейтингів або надання додаткових послуг, гроші, подарунки, розваги, будь-які послуги або майно, незалежно від їх вартості, а також дарувати подарунки зазначеним особам.

10.2. У разі, якщо подарунок був отриманий працівниками РА, перерахованими в пп. 10.1, інформація про це доводиться до керівництва РА. Подарунок повинен бути повернутий дарувальнику, відданий на благодійні цілі або знищений з складанням акту. Працівник, який отримав подарунок, повинен проінформувати дарувальника про Політику РА щодо подарунків з проханням не направляти подарунки в майбутньому.

10.3. Рейтинговим аналітикам заборонено брати участь в бізнес- і (або) розважальних заходах, якщо оплата їхньої участі в них здійснюється третьою стороною, за винятком, якщо: (1) спонсор конференції або іншого ділового заходу оплачує присутність рейтингового аналітика як учасника панельної дискусії, модератора або спікера заходу; (2) третя сторона бере на себе витрати рейтингового аналітика відповідно до договору, умов якого були узгоджені керівництвом РА.

10.4. Всі працівники РА мають право брати участь в будь-яких відкритих і безкоштовних бізнес-заходах.

10.5. Працівники РА, що не є рейтинговими аналітиками та не входять до складу РК, мають право брати участь в бізнес-заходах, витрати за участь в яких оплачує третя сторона.

11. Перегляд кредитних рейтингів або прогнозів по кредитних рейтингах при виявленні конфлікту інтересів

11.1. У випадках:

а) виявлення порушення вимог, зазначених в пп. 3.1.1–3.1.7 цього Положення, чи інших порушень, які призвели до виникнення конфлікту інтересів при здійсненні рейтингових дій;

б) якщо рейтинговий аналітик після звільнення перейшов на роботу в юридичну особу, щодо якої він здійснював рейтинговий аналіз або взаємодіяв з нею з інших питань, пов'язаних із здійсненням рейтингової діяльності;

АКРА негайно визначає, чи є підстави для перегляду присвоєних кредитних рейтингів або прогнозів за кредитним рейтингом, і, при наявності таких підстав, здійснює їх перегляд.

11.2. У разі виявлення порушення рейтинговим аналітиком вимог розділу 10 «Політики щодо подарунків та участі у заходах» цього Положення, РА в місячний термін проводить:

1) перевірку його дій, які могли вплинути на кредитні рейтинги або прогнози по кредитних рейтингах і були здійснені за три місяці до і три місяці після моменту отримання подарунка; 2) здійснює перегляд кредитних рейтингів або прогнозів за кредитних рейтингах при наявності таких підстав.

12. Зберігання документів та матеріалів

12.1. РА здійснює зберігання внутрішніх даних і документів, які використовувалися при присвоєнні кредитних рейтингів, протягом строків, визначених НКЦПФР, але не менше 5 років, із забезпеченням їх повноти, точності і достовірності для можливості перевірки коректності виконаних рейтингових дій.

13. Розкриття конфліктів інтересів

13.1. РА здійснює розкриття інформації про виникнення конфліктів інтересів у випадках, якщо він може вплинути на аналіз і судження рейтингових аналітиків.

14. Контроль за дотриманням вимог цього Положення

14.1. Контроль за дотриманням вимог цього Положення здійснює керівництво РА. РА проводить щорічну оцінку ефективності застосовуваних правил і процедур, зазначених в цьому Положенні, в порядку, передбаченому внутрішніми документами РА.

14.2. Недотримання цього Положення може стати причиною дисциплінарного стягнення аж до звільнення.

14.3. Всі працівники РА при отриманні відомостей про те, що працівник РА здійснював (здійснює) незаконні, неетичні або порушують статті цього Положення, або наявність обґрунтованих підозр у скоєнні таких дій, зобов'язані надати таку інформацію в розпорядження Директора РА. Ненадання інформації про вчинення іншим працівником РА незаконних, неетичних або таких, що порушують це Положення або внутрішні документи РА дій (при наявності у працівника такої інформації) розглядається РА як участь у відповідній дії.

14.4. Працівники РА мають можливість використовувати анонімне інформування Директора РА про факти порушень.

14.5. Допускається пом'якшення заходів стягнення щодо працівника РА, який добровільно повідомив про допущені ним порушення цього Положення.

15. Ознайомлення та регулярна атестація

15.1. Прийняті на роботу працівники РА зобов'язані проходити ознайомлення з цим Положенням не пізніше 10 робочих днів з моменту зарахування в штат РА.

15.2. Для підтримки належного рівня поінформованості та корпоративної культури всі працівники РА на щорічній основі зобов'язані проходити повторне ознайомлення з актуальною редакцією статей цього Положення з проставленням особистого підпису в формі ознайомлення.

16. Заключні положення

16.1. Будь-які зміни або доповнення, що вносяться до статей цього Положення, повинні бути письмово задокументовані та узгоджені і затверджені Директором РА.

16.2. Відхилення від вимог цього Положення, що призводять до порушень вимог нормативних актів України і вимог НКЦПФР, не допускаються. Якщо в результаті зміни законодавства України або підзаконних актів НКЦПФР окремі пункти цього Положення вступають з ними в протиріччя, дані пункти Положення втрачають свою силу і до моменту внесення змін до відповідної частини працівники РА керуються законодавством України.

16.3. Працівники РА зобов'язані інформувати Директора РА про всі порушення вимог цього Положення, а також порушення вимог нормативних актів України та вимог НКЦПФР.

16.4. Цей документ вступає в силу з моменту його затвердження Директором РА і публікації на сайті РА в мережі Інтернет за адресою <http://standard-rating.biz> і до моменту публікації оновленого документа або іншого документа, що його замінює її.

16.5. Текст статей Положення повинен переглядатися в міру необхідності внесення до неї змін, але не рідше 1 разу на 3 роки.